

# KERK IN MOKUM Agenda

AGENDA VOOR KERK EN SAMENLEVING | PROTESTANTSE KERK AMSTERDAM | SEPTEMBER 2022



foto: Thies Geestink



foto: Sandra Haverkamp

Preek van de Leek. Van links naar rechts: beeldend kunstenaar Ans Markus, minister van Buitenlandse Zaken Wopke Hoekstra. Rechts Jeroen Zijlstra & band tijdens een eerdere editie.

## Preek van de Leek

Na een afwezigheid van 2 jaar is de Preek van de Leek terug! Twee 'buitenstaanders' nemen de rol van dominee op zich en leiden een viering volgens de protestantse traditie. Een alternatieve kerkenraad ziet erop toe dat alle onderdelen van een kerkdienst aan bod komen.

Mensen die in de samenleving van zich hebben laten horen, beklimmen de preekstoel van de Doopsgezinde Singelkerk. Of ze nou gelovig zijn of niet, geprekeerd hebben ze nog nooit. De leken houden een persoonlijk betoog over een Bijbeltekst, die ze zelf hebben uitgekozen.

### Ans Markus en Wopke Hoekstra

Zondag 2 oktober: Ans Markus. Zij is beeldend kunstenaar en is vooral bekend door haar schilderijen van vrouwen in windsels.

Zondag 9 oktober: minister van Buitenlandse Zaken Wopke Hoekstra. Hij is tweede vicepremier in het kabinet Rutte IV en politiek leider van het CDA.

**Zondag 25 september, 2 en 9 oktober, Doopsgezinde Singelkerk, Singel 452, 17.00 uur, informatie via: [protestantsamsterdam.nl](mailto:protestantsamsterdam.nl)**

Kom op tijd  
Vol is vol!

## Oplaaddag voor inspiratie, toerusting en ontmoeting

Voor vrijwilligers en medewerkers van de Protestantse Kerk Amsterdam is er op zaterdag 24 september een 'Oplaaddag' in de Oranjekerk. Samen het nieuwe seizoen vieren, boeiende workshops volgen en daarna een lunch met volop gelegenheid voor ontmoeting. Er is een programma voor kinderen van 4 tot en met 12 jaar. Voor de tieners zijn er vanaf 12.15 uur diverse activiteiten.

**Zaterdag 24 september, Oranjekerk, Tweede van der Helstraat 1-3, 10.30-14.30 uur, inloop vanaf 10.00 uur. Aanmelden is noodzakelijk, via: [info@protestantsamsterdam.nl](mailto:info@protestantsamsterdam.nl)**



Oplaaddag 2021

## COLUMN

Rust, reinheid en regelmaat



foto: Barbara Kieboom

Hendrik-Jan Overmeer vormt samen met Roel van Marle het voorzittersduo van de Protestantse Kerk Amsterdam.

**Reageren? Mail naar [redactie@protestantsamsterdam.nl](mailto:redactie@protestantsamsterdam.nl)**

Onze zomervakanties vroeger waren altijd een combinatie van er samen op uit maar ook samen de tijd nemen voor reflectie en voorbereiden op de laatste zes maanden van het jaar. Ons motto was daarbij dan ook rust, reinheid en regelmaat. Persoonlijk houd ik vast aan tradities dus nu ik getrouwd ben, doen mijn vrouw en ik dat ook. In een snelle tijd als deze lijkt mij dat helemaal geen gek idee.

Wij zitten in een tijd van oorlog, droogte en hoge inflatie, nog golvend op de nasleep van corona. Iets wat ons allemaal raakt. Dan is het goed om tijdens de zomermaanden te reflecteren en te kijken hoe nu verder. Als Amsterdamse Protestantse Kerk zitten wij ook

in een moment van denken over de toekomst, namelijk met het vaststellen van het nieuwe beleidskader voor de komende vijf jaar. Grote uitdagingen staan ons te wachten en ik ben ervan overtuigd dat wij met de kennis en kunde van iedereen die is betrokken bij ons kerk een kader zullen opstellen waarmee we de volgende jaren vooruit kunnen.

Belangrijk, want een beleidskader geeft sturing en duiding. Zoals een van de plannen uit het huidige kader, namelijk de benoeming van onze missionaire predikant dominee Wielie Elhorst voor de LHBTI+ community. Een duidelijke opdracht vanuit het beleidskader die breed wordt gedragen door onze kerken. Ik ben dankbaar dat

dit is gelukt, mooi aansluitend bij de Pridemaand afgelopen tijd.

Dit is maar een voorbeeld hoe belangrijk het is om samen achter een idee te staan voor onze kerk. Vooral in een tijd die zo onzeker is als nu geeft het geloof houvast, inspiratie, moed en zeker ook troost. We komen uit een pandemie die veel heeft losgemaakt binnen onze kerk. Als we samen sterk staan dan kunnen we samen dit ook aan. Een beleidskader geeft echt rust, reinheid en regelmaat voor iedereen. Iets wat we goed kunnen gebruiken deze tijd. Al uw input wordt op prijs gesteld en namens Roel van Marle en mij een mooie tweede helft van het jaar gewenst.

# KERKPLEKKEN ACTUEEL

Een nieuwe naam voor de rubriek Pleisterplaatsen: Kerkplekken actueel. Nieuw is dat niet alleen de wijkkerken maar ook de pioniersplekken van de Protestantse Kerk Amsterdam een geluid laten horen. Dat kan een korte overdenking zijn, een andere keer schrijft een kerk of pioniersplek over een bijzondere gebeurtenis of activiteit. Leer ze kennen stuk voor stuk, deze pareltjes van de stad.

## Westerkerk Centrum

**Cristina Pumplun** missionair vicaris Westerkerk  
westerkerk.nl

'De klok luidt nutteloos en betekenisvol' kopte Het Parool op maandag 11 juli boven een artikel over het feit dat sinds half maart de klokken van de Westerkerk op maandagavond om 19.00 uur een kwartier lang worden geluid voor vrede in Oekraïne én in verbondenheid met zoveel plekken op aarde waar geen vrede is. Klokkenluiden op zichzelf brengt de vrede weliswaar niet dichterbij, maar het draagt er wel toe bij dat mensen stil blijven staan bij het feit dat anderen lijden onder oorlog en dat de aandacht ervoor niet verslapt. Daarom is er in de Westerkerk op woensdag 21 september, de Internationale Dag van de Vrede, een avond waarin we 'zingen voor vrede', om onze stem te verheffen en te hopen tegen de klippen op! Zie de agenda en westerkerk.nl.



## Noorderkerk Centrum

**Dick Wolters** pionier-predikant Huis voor de Ziel  
noorderkerk.nl

Afgelopen seizoen hebben we in de Noorderkerk voor het eerst een Alpha-cursus gehad. Het concept is bekend: wekelijks komen we samen, eten, hebben een inleiding en praten door over het thema. Het is een introductiecursus in het christelijk geloof. Toen de deelnemers het Alpha-boekje ontvingen, waren ze aanvankelijk sceptisch. De sfeer was hen te stellig, alsof christenen alle antwoorden hadden. De toon was hen te orthodox-evangelisch, niet passend bij wat ze zochten. Maar achteraf waren ze stuk voor stuk blij met de avonden. Juist ook vanwege de inleidingen die aansloten bij hun vragen, die zich kritisch verhouden tot het boekje en op een open manier naar antwoorden zochten die binnen de Amsterdamse context hout snijden. Vol goede moed starten we daarom vanaf dinsdag 13 september een nieuwe cursus. Ben je geïnteresseerd om deze te volgen? Check dan onze website!



## Keizersgrachtkerk Centrum

**Anja Scheffer** coördinator communicatie  
keizersgrachtkerk.nl

Op zondagochtend tijdens de dienst zijn kinderen van 6 tot 12 jaar met veel plezier creatief bezig met het project Hand in Hand. De producten die de kinderen maken, worden verkocht voor een kinderproject van het Solidariteitsfonds. Zo is vorig jaar geld ingezameld voor teken-, muziek- en knutsel-spullen voor een school in Senegal. Gemeentelid van de Keizersgrachtkerk Loes van Berkel, die deze zondagochtenden verzorgt: 'Tijdens de activiteiten vertel ik verhalen van Jezus. Hij ging ervan uit: wat kan ik doen voor een ander? We praten erover: wat zou je zelf kunnen doen? Ik plaats de vragen in het nu. Er zijn nu 14 kinderen die geregeld komen.'



## Oudekerk gemeente Centrum

**Peter Lowie** diaken Oudekerk gemeente  
oudekerk.amsterdam

De kinderkringen beginnen in de kerk. Na het Kyrië en Gloria gaan zij naar hun eigen ruimte. Ze nemen daarbij het licht van de kaars mee. De crèche is voor kinderen van 0-3 jaar. Zij zijn de hele dienst in hun eigen ruimte. De kinderkring (3-12 jaar) is een vrolijke groep. Met de jongste kinderen wordt er een prentenboek gelezen, aansluitend op het Bijbelverhaal van de desbetreffende zondag. Met de oudste kinderen wordt het Bijbelverhaal gelezen in begrijpelijke taal. Daarna verwerken de kinderen het verhaal door middel van spel en creativiteit. Aan het eind van de dienst komen de kinderen weer terug in de kerk voor het slotlied en de zegen.



## Kerkvernieuwingsplek Holy Hub

**Communicatiemedewerker Anouk Zwaan**  
holylhub.nl

Na een warme, lome zomer gaat het gewone leven weer beginnen. In de drukte van alledag gaan we bij Holy Hub op zoek naar wat juist dat alledaagse overstijgt. Wat doet er nu écht toe? Waar en wanneer voel je je verbonden met anderen? Dat doen we in gesprek met elkaar, online én offline tijdens de *Your Holy Quest* - waarin we allerlei verschillende heilige plekken bezoeken. Kerken en andere gebedshuizen, maar ook de natuur en de kroeg. Ga je mee op zoek? Je bent van harte welkom!



## Pioniersplek we•Worship

**René Visser** initiatiefnemer we•Worship  
weworship.nl

'Don't worry about your car'. Deze aanmoediging kreeg een deelnemer bij we•Worship in een gebed eerder dit jaar. Pas later kreeg dit betekenis, toen er nogal wat aan zijn auto gerepareerd moest worden. Maar toch voelde hij rust, in het besef dat God hem zag, kende en had gesproken. Op de laatste



worshipavond deelde hij zelfs dat hij dankbaar was dat hij geen grotere zorgen had dan zijn auto! Voor ons en de andere deelnemers een bemoediging om te zien hoe God spreekt, dichtbij is en op onze levens betrokken is. Op een 'zorgeloos' seizoen!

## Wijkgemeente Noord

**Paula de Jong** predikant Nieuwendammerkerk  
nieuwendamkerk.nl

'Kan ik gedoopt worden?' Die vraag, gesteld door een volwassene, had ik - opgegroeid met kinderdoop en werkend in een niet-evangelische kerk - niet zien aankomen. Stelt u zich mijn verbazing voor toen diezelfde vraag drie weken later opnieuw gesteld werd. Zo hadden we vlak na elkaar twee bijzondere volwassendoopdiensten in de Nieuwendammerkerk. Voor de een betekende de doop de afsluiting van een bewogen leven, getekend door verlies en begin van een nieuw, getekend door hoop. Voor de ander betekende de doop het aanvaarden van je verantwoordelijkheid als mens góed te leven en jezelf in dienst te stellen van Gods rijk en niet aan status, rijkdom en macht. Wat een godsgeschenk - om te krijgen én om getuige van te zijn.



## Pioniersplek Hebron West

**Jurjen de Bruijne** buurtdominee Spaarndammerbuurt  
hebron.amsterdam

Een buurtkerk waar diaconie en kerk door elkaar en in elkaar over lopen: dat is Buurtkerk Hebron. De Spaarndammerbuurt kent van oudsher veel uitdagingen op het gebied van armoede en eenzaamheid: hoewel de buurt wordt opgevoerd, zijn die uitdagingen nog steeds aanwezig. Binnen ons gebouw komen diverse groepen elkaar tegen: van yup tot Spaarndammer. Sinds 2021 hebben we ons werk vormgegeven aan de hand van een eenvoudige missie: Buurtkerk Hebron zet zich, vanuit het goede nieuws van Jezus, in voor de bloei van de buurt. Door hulp waar nodig, door ruimte voor ontmoeting (samen) en door inspiratie voor de ziel. Deze drie pijlers - hulp, samen en ziel - geven focus in het brede pallet aan activiteiten die vanuit de buurtkerk ontwikkeld worden. We vertrouwen erop dat het goede nieuws van Jezus ook dit jaar door deze pijlers zichtbaar wordt en van betekenis is of wordt voor bewoners in de buurt.



## Osdorp-Sloten Nieuw-West

**Herman Bouma** diaconaal opbouwwerker Osdorp-Sloten  
osdorpsloten.nl

Dit jaar vallen Burendag en de Vredesweek in dezelfde week (17-25 september). Dat maakt het moeilijk om als kerken beide goed tot z'n recht te laten komen. En het is sowieso al een flinke uitdaging om een plek van vrede te zijn voor al onze burens. De vredesvlag uithangen en de deur openzetten voor iedereen is een mooi begin, maar het blijft onopgemerkt voor de meeste mensen in Osdorp en Sloten. Het voordeel is dat het voor de kerk eigenlijk het hele jaar Burendag en Vredesweek is en dat ook nog eens jaar in jaar uit, al heel wat eeuwen lang.



## Regenbooggemeente Nieuw-West

**Nellie van Voornveld** buurtdominee Regenbooggemeente  
regenbooggemeente.nl

Tijd, gebed, koffie, een goed verhaal, een luisterend oor, brood en wijn, een plek van rust, goed nieuws verpakt in van alles en nog wat: wat hebben we in de kerk toch altijd veel te geven. Na anderhalf jaar in de Regenbooggemeente ontdek ik langzamerhand ook, hoeveel ik mag ontvangen. Zo kreeg ik de afgelopen tijd (september, oogsttijd!) niet alleen Irakese koekjes en gele courgettes, maar ontvang ik via de mail van buurtgenoten teksten van Richard Rohr en Henri Nouwen, tips voor goede yogasessies en een zegen in de wandelgangen. Dat hoort ook bij leven van genade: een ander de gelegenheid bieden jou iets te schenken. Geprezen de Gever!



## De Binnenwaai Oost

**Marjolein Hekman** voorganger De Binnenwaai  
debinnenwaai.nl

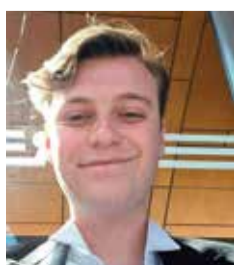
'Vertrouw op je gevoel' is een van de boeken die deze zomer met mij meeging. Een boek van Nikolaas Sintobin over de Ignatiaanse spiritualiteit. Deze zomer was er ruimte om te lezen en om te oefenen in dat vertrouwen op je gevoel. Naast alle leuke en inspirerende activiteiten dit nieuwe seizoen, neem ik mij voor om niet te verdwalen in de drukte, maar steeds opnieuw ook stil te worden en te voelen wat er allemaal gebeurt. Met alle handvatten van de masterclass Christelijke Meditatie bij Gist (aanrader!) gaan we daar vol vertrouwen mee aan de slag.



## De Binnenwaai Oost

**Niels Zwikstra** tienerwerker De Binnenwaai  
debinnenwaai.nl

Het is vrijdagavond, de waterkoker staat aan en de koekjes liggen klaar. Ik zie de eerste tieners voor het raam staan. Het is een frisse avond, dus ik laat ze snel naar binnen. De tieners doen hun jas uit en gaan al babbelend aan tafel zitten. Iedereen schenkt een kopje thee in. We beginnen met een hoe gaat het-rondje. Wat is er op school gebeurd? Hoe ging paardrijles en



# Kerkdiensten Amsterdam - september/oktober 2022

WIJK	KERK	TIJD	ZONDAG 18 SEPTEMBER	ZONDAG 25 SEPTEMBER	ZONDAG 2 OKTOBER	ZONDAG 9 OKTOBER	ZONDAG 16 OKTOBER	ZONDAG 23 OKTOBER
Centrum	<b>Keizersgrachtkerk</b>	10.30	Ds. Annelies Jans	Geen voorganger	Daan Savert	Ds. Annelies Jans	Pete Pronk	Ds. Annelies Jans
	<b>Noorderkerk</b>	10.00 18.30	Prop. Alex de Vreugd Ds. Johan Visser	Ds. Willem Jan de Hek Ds. Thejon Bos	Ds. Johan Visser Ds. René Visser	Ds. Johan Visser Ds. Dick Wolters	Ds. Gerrit Lugthart Ds. Johan Visser	Ds. Dick Wolters Ds. Johan Visser
	<b>Oude Kerk</b>	11.00 18.30	Ds. Hanna van Dorssen Abdijvespers	Ds. Hanna van Dorssen Abdijvespers	Ds. Sytze de Vries Evensong	Ds. Justine Aalders Abdijvespers	Ds. Hanna van Dorssen Abdijvespers	Ds. Peter Tomson Abdijvespers
	<b>Oude Lutherse Kerk</b>	10.30	Ds. André v.d. Stoel	Ds. Martin van Wijngaarden	Ds. Andreas Wöhle	Ds. André v.d. Stoel	Ds. Kersten Storch	Groninger dienst Ds. Harry Donga
	<b>Westerkerk</b>	10.30	Ds. Herman Koetsveld	Ds. Herman Koetsveld	Predikant onbekend	Ds. Herman Koetsveld	Ds. Jan Peter Schouten	Ds. Riekje van Osnabrugge
	<b>Diensten met Belangstellenden</b>	19.00	Ds. Taco Koster	Ds. Alexander Noordijk	Ds. Taco Koster	Ds. Taco Koster	Ds. Jurjen de Bruijne	Ds. Dick Wolters
	<b>De Waalse Kerk</b>	11.00	Ds. Henk Spoelstra	Nienke Meuleman	Ds. Karel Blei	Ds. Richard Bennahmias	Ds. Henk Spoelstra	Ds. Henk Spoelstra
Noord	<b>Bethelkerk</b>	10.00	Ds. Margrietha Reinders	Ds. Ditske Tanja	Ds. Bara van Pelt	Ds. Trinus Hibma	Ds. Wilken Veen	Ds. Ole van Dongen
	<b>Nieuwendammerkerk</b>	10.00	Ds. Wim Vreeken	Ds. Justine Aalders	Ds. Paula de Jong	Ds. Paula de Jong	Ds. Annemarie van Wijngaarden	Bart Niek v.d. Zedde
	<b>Dorpskerk Durgerdam</b>	10.30	Geen dienst	Maarten Kruimer	Geen dienst	Riëtte Beurmanjer	Geen dienst	Geen dienst
	<b>Ransdorp-Holysloot</b>	10.00	Wim Vreeken	Samen in Durgerdam	Ds. Gerdien Neels	Ds. Carolina Koops-Verdoes	Ds. Mirjam Elbers	Ds. Ad Alblas
	<b>Dorpskerk Zunderdorp</b>	10.00	Ds. Taco Koster	Ds. Marco Batenburg	Ds. Taco Koster	Ds. Taco Koster	Ds. Taco Koster	Ds. Pieter Boomsma
West	<b>Hebron</b>	12.00	Ds. Margrietha Reinders	Jurjen de Bruijne	Jurjen de Bruijne	Ds. Martijn van Laar	Jurjen de Bruijne	Nienke Hofsink
	<b>Jeruzalemkerk</b>	10.00	Predikant onbekend	Ds. Richard Saly	Ds. Richard Saly	Ds. Elsbeth Gruteke	Ds. Richard Saly	Andre Martens
	<b>Nassaukerk</b>	10.30	Ds. Piet Kooiman	Ds. Margrietha Reinders	Ds. Evert Jan Veldman, Ds. Christiaan Schoonenberg	Ds. Elsbeth Littooij	Ds. Trinus Hibma	Ds. Elsbeth Littooij
Nieuw- West	<b>De Opgang</b>	10.00	Ds. Martijn van Leerdam	Samen in de Pauluskerk	Ds. Nellie van Voornveld	Samen in de Slotkerk	Ds. Marli Huliselan	Samen met de Slotkerk
	<b>Regenbooggemeente</b>	10.00	Burenzondag in De Ark	Samen in de Pauluskerk	Ds. Gerben van Manen	Ds. Nellie van Voornveld	Ds. Ole van Dongen	Ds. Piet Kooiman
	<b>Slotkerk</b>	10.00	Samen in De Opgang	Samen in de Pauluskerk	Samen in De Opgang	Ds. Martijn van Leerdam	Samen in De Opgang	Dr. Anneke Mooi
Zuid	<b>Oranjekerk</b>	10.00	Ds. Gerhard Scholte	Predikant onbekend	Ds. Kees Zwart	Ds. Wielie Elhorst	Ds. Kees Zwart	Ds. Trinus Hibma
	<b>Pelgrimskerk in de Goede Herderskerk</b>	9.30	Ds. Harmen de Vries	Ds. Harmen de Vries (10.30)	Ds. Harmen de Vries	Ds. Barbara de Groot	Drs. Renger Prent	Ds. Roel Knijff
	<b>De Thomas</b>	10.30	Ds. Evert Jan de Wijer	Ds. Evert Jan de Wijer	Ds. Alex van Ligten	Ds. Ruben van Zwieten	Ds. Evert Jan de Wijer	Ds. Evert Jan de Wijer
	<b>Vrijburg</b>	10.30	Ds. Joost Röselaers	Ds. Sara Dondorp	Ds. Yko v.d. Goot	Ds. Joost Röselaers Intrede van ds. Rachelle van Andel (15.00)	Ds. Anniek Lenselink	Ds. Joost Röselaers
	<b>Willem de Zwijgerkerk</b>	10.00	Ds. Carel van der Meij	Tenach&Evangelie: Dr. Wout v.d. Spek	Ds. Gerhard Scholte	Morgengebed	Ds. Klaas Holwerda	Tenach& Evangelie: Dr. Wilken Veen
Oost	<b>De Binnenwaai</b>	11.00	Voorganger Marjolein Hekman	Ds. Martijn van Laar	Ds. Lex Boot	Ds. Uschi Janssen, voor- ganger Marjolein Hekman	Ds. Alexander Noordijk	Arni Hubbeling, Pim Jonker
	<b>De Bron</b>	10.00	Ds. Gerbrand Molenaar	Voorganger Marjolein Hekman	Ds. Gerbrand Molenaar	Ds. Dirk-Jan Thijs	Ds. Gerbrand Molenaar	Ds. Gerbrand Molenaar
	<b>Elthetokerk</b>	10.00	Ds. Martijn van Laar	Ds. Martin Snaterse	Ds. Martijn van Laar	Ds. Martijn van Laar	Ds. Greteke de Vries	Voorganger Marjolein Hekman
	<b>Muiderkerk</b>	10.30	Ds. Jeannette Deenik	Ds. Greteke de Vries	Voorganger Marjolein Hekman	Ds. Greteke de Vries	Dienst door gemeenteleden	Predikant onbekend
Zuidoost	<b>De Nieuwe Stad</b>	9.30	Ds. Margrietha Reinders	Ds. Justine Aalders	Samen in De Drie Stromen	Samen in De Drie Stromen	Samen in De Drie Stromen	Samen in De Drie Stromen
	<b>De Drie Stromen</b>	9.30	Samen in De Nieuwe Stad	Samen in De Nieuwe Stad	Ds. Mart Jan Luteyn	Ds. Marjolein den Dulk	Ds. Cor Ofman	Werkgroep Groene Kerk: oogstdienst

# AGENDA september/oktober

## WOENSDAG 14 SEPTEMBER

### Lunchpauzeconcerten in de Westerkerk

14 sep: Luuk Schuurman; 21 sep: Geurt van Lagen; 28 sep: Evan Bogerd

**Wo. 14, 21 en 28 sep. Westerkerk, 13.00 uur, er is een collecte**

### Sense of Sabbath in de Noorderkerk

Wil je de kunst van echt pauzeren leren? Tijdens de cursus *Sense of Sabbath* verdiepen deelnemers zich in joodse en christelijke bronnen om te zien wat deze tradities te zeggen hebben anno 2022. Organisatie: De Noorderkerk in samenwerking met Holy Hub, platform voor zingeving en spiritualiteit.

**Wo. 14, 28 sep. 12 en 25 okt. Noorderkerk, 20.00-22.00 uur, de cursus kost € 30,- maar een of een paar losse avonden bijwonen kan ook. Aanmelden via: [holyhub.nl/sense-of-sabbat](https://holyhub.nl/sense-of-sabbat), meer info en tickets via [holyhub.nl](https://holyhub.nl)**

## DONDERDAG 15 SEPTEMBER

### Vintage kledingwinkel in De Binnenwaai

In september is er elke donderdag een *vintage* kledingwinkel in De Binnenwaai in samenwerking met het Leger des Heils. Welkom om kleding in te leveren of voor een leuk prijsje te kopen en natuurlijk ook voor een kop koffie en gezelligheid.

**Do. 15, 22 en 29 sep. De Binnenwaai, 10.00-15.00 uur**

## ZONDAG 18 SEPTEMBER

### Vrijburg laat Don Ceder voorgaan

Don Ceder (1989) houdt een overdenking in Vrijburg. Hij is lid van de Tweede Kamer namens de ChristenUnie. Hij richtte een eigen advocatenkantoor op en verleende met name rechtsbijstand aan mensen met een schuldenproblematiek. In het maatschappelijke en politieke debat laat Ceder al jarenlang een geëngageerde stem horen.

**Zo. 18 sep. Vrijburg, 10.30 uur**

## DINSDAG 20 SEPTEMBER

### Bloei-klas: Wanneer is het ooit goed genoeg?

Pioniersplek De Kwekerij, bloei-klas voor studenten en *young professionals* om samen levenswijsheden te ontdekken en in praktijk te brengen, biedt een bloei-klas (workshop) aan over: 'wanneer is het ooit (goed) genoeg? Met de Benedictijnse monnik David Steindl duiken deelnemers in het belang van dankbaarheid.

**Di. 20 sep. Corvershof, Nieuwe Herengracht 18, 19.30 uur, € 10,-, tickets via: [kwekerijamsterdam.nl](https://kwekerijamsterdam.nl)**

## WOENSDAG 21 SEPTEMBER

### Christelijke meditatie: Vrucht van de Geest

Wat gebeurt er als we ons laten leiden door de Geest en meer worden zoals we door God bedoeld zijn? Verschillende christelijke meditatietradities worden gebruikt o.l.v. meditatiebegeleider Rob Boersma.

**Wo. 21 sept en 12 okt. De Ark (Noord), 19.45-21.45 uur, info en aanmelden via Rob Boersma: [r.h.m.boersma@planet.nl](mailto:r.h.m.boersma@planet.nl)**

### Westerkerk: Zingen voor vrede

De eeuwen door heeft de hoop op vrede in tijden van oorlog mensen geïnspireerd om goede woorden te spreken en tegen de klippen op te zingen. De oorlog in Oekraïne maakt dit voor ons hier en nu eens te meer actueel. Op de Internationale Dag van de Vrede, 21 september, houdt de Westerkerk in samenwerking met de Pro-



Op de zolder van de Van Limmikhof start een nieuw seizoen van we\*Worship, zie onder donderdag 29 september.

testantse Kerk Amsterdam een avond onder de titel 'Zingen voor Vrede'. Met goede woorden uit de rijke schat van de Bijbel en de poëzie, gebeden en vooral samen zingen.

**Wo. 21 sep. Westerkerk, 20.00-21.00 uur**

## VRIJDAG 23 SEPTEMBER

### Burendag vanuit De Opgang

Op de Burendag is De Opgang open, er is muziek, voor de kerk staat een draaiorgel en worden ijsjes verkocht en er zijn nog andere leuke buitenactiviteiten.

**Vr. 23 sep. De Opgang, 11.00-16.00 uur**

## ZATERDAG 24 SEPTEMBER

### InSalvation en Eline Bakker: Exodustour

InSalvation is bekend van liederen als 'Vul Dit Huis Met Uw Glorie' en 'God Who Saves'. Zangeres Eline Bakker is de speciale gast. Een avond met aanbidding, gebed en toerusting.

**Za. 24 sep. Protestantse Gemeente Monnickendam, 't Spil 22, 19.30 uur, gratis ticket reserveren via [eventsforchrist.nl](https://eventsforchrist.nl), reserveringskosten: € 3,50**

## ZONDAG 25 SEPTEMBER

### Matineeconcert in de Slotkerk

Matineeconcert met een optreden van de sopraan Laila Cathleen Neuman. Zij wordt begeleid door Cassandra Luckhardt op het strijkinstrument *viola da gamba* en Jan van Grootheest op klavecimbel. De componisten zijn o.a. Huygens, Purcell en Couperin.

**Zo. 25 sep. Slotkerk, 15.00 uur, € 10,-, info en aanmelden via: [slotkerk.nl](https://slotkerk.nl)**

## DONDERDAG 29 SEPTEMBER

### we\*Worshipavond

Op de zolder van de Van Limmikhof start een nieuw seizoen van we\*Worship. Bezoekers richten zich op God door samen te zingen, te bidden en te luisteren naar Gods stem. Jij bent welkom zoals je bent, deze ervaring met God is voor iedereen.

**Do. 29 sep. Zolder Van Limmikhof, Nieuwe Keizersgracht 1 A, 20.00 uur, meer info via: [weworship.nl](https://weworship.nl)**

## ZONDAG 2 OKTOBER

### Eigen Zinnige vieringen van Zinnig Noord

Op elke eerste zondag van de maand een Eigen Zinnigeviering van de pioniersplek Zinnig Noord. Met: muziek, meditatie, een tekst, een ervaringsverhaal en... taart!

**Zo. 2 okt. De Ark (Noord), Banne Buikslootlaan 63 C, 10.00 uur**

## WOENSDAG 5 OKTOBER

### Alledaags idealisme met Paul Schenderling

Econoom en auteur Paul Schenderling legt uit waarom we als samenleving genoeg moeten nemen met minder en hoe jij impact kunt maken. Zie ook het interview met hem op pagina 3. Deze avond wordt georganiseerd door de pioniersplekken Zinnig Noord, Gist, De Kwekerij en Holy Hub.

**Wo. 5 okt. Tolhuistuin, IJpromenade 2, 20.00 uur, meer info en tickets via: [holyhub.nl](https://holyhub.nl)**

## DONDERDAG 6 OKTOBER

### Taizéviering in de Nassaukerk

Een Taizéviering is een uur van zang en gebed waarin je tot rust kunt komen en je kunt bezinnen op de Bijbeltekst van de viering. Voorafgaand om 19.00 uur een thema-gesprek om elkaar te ontmoeten en ervaringen uit te wisselen rondom geloofs- en levensvragen.

**Do. 6 okt. Nassaukerk, 20.00 uur, meer info zie: [taizeinamsterdam.nl/taizeviering](https://taizeinamsterdam.nl/taizeviering)**

## ZATERDAG 8 OKTOBER

### lonadag in de Muiderkerk

De Nederlandse Iona Community organiseert zaterdag 8 oktober een landelijke publieksdag in de Muiderkerk. Iona is vieren en doen, zingen en actie voeren, begrijpen en ervaren. O.a. nieuwe bewerkte psalmen zingen vanuit het project: Psalmen Anders, in gesprek gaan met leden van de Iona Community, er is een film over de Iona Community en er is een informatiemarkt. Ook mogelijkheid tot bezichtiging Slavernijmonument in het Oosterpark met toelichting van ds. Greteke de Vries en bezoek aan het kennis- en informatiecentrum voor duurzaamheid De Jungle. De afsluiting is een viering in Ionastijl.

**Za. 8 okt. Muiderkerk, Linnaeusstraat 37, 10.00-16.00 uur, kosten incl. lunch: € 10,-, aan de deur € 20,-. Excl. lunch: € 10,-, aan de deur: € 12,50. Aanmelden en betalen via: [eventbrite.nl](https://eventbrite.nl) zoeken op: Iona Amsterdam. Meer info via: [ionacommunity.nl](https://ionacommunity.nl) of mail naar Tineke Kamstra: [trijntjekamstra@gmail.com](mailto:trijntjekamstra@gmail.com)**

## ZONDAG 9 OKTOBER

### Het Hoge Woord met Kysia Hekster in de Oude Kerk

Journalist Kysia Hekster houdt zondag 9 oktober de preek in de Oude Kerk. Zij werkt voor de NOS en was de afgelopen periode regelmatig in Oekraïne. Met als titel 'Het Hoge Woord' nodigt de Oudekerkgemeente spraakmakers uit om de preek te houden binnen de bestaande liturgie, dus volgens het leesrooster. Op zondag 9 oktober is dit een verhaal uit de Bijbel uit Lucas waarin Jezus tien melaatsen geneest. Niemand van hen neemt de moeite om hem te bedanken, alleen een Samaritaan. Juist op hem wordt neergekeken omdat hij tot een minderheid behoort.

**Zo. 9 okt. Oude Kerk, 11.00 uur, oudekerk.amsterdam**

## VRIJDAG 14 OKTOBER

### Oecumenisch Café

Meditatiebegeleider Rob Boersma verzorgt al jarenlang christelijke meditatie en vertelt er van alles over. Daarna een hapje en een drankje.

**Vr. 14 okt. Bethelkerk, 20.30 uur,**

**inloop met koffie, thee vanaf 20.00 uur**

## ZATERDAG 15 OKTOBER

### Tafeltjesmarkt in De Opgang

Op de Tafeltjesmarkt is van alles te koop: kleren, kralen, servies, boeken, kaarten en zelfgemaakte kunst. Er is een rad van avontuur en een grabbelton. Ook is er koffie, thee, zelfgebakken taart en soep. De opbrengst is voor het goede doel.

**Za. 15 okt. De Opgang, 10.00-16.00 uur**

## Korenfestival Raad van Kerken Amsterdam

Verschillende kerken in Amsterdam zijn gevraagd met hun koor een bijdrage te leveren aan een middag vol muziek uit de eigen traditie: protestants, katholiek en orthodox. U bent welkom om te luisteren en mee te zingen. Zie ook pagina 4.

**Za. 15 okt. Waalse Kerk, Walenpleintje 159, 13.30 uur, [rvkamsterdam.nl](https://rvkamsterdam.nl), informatie via: [bureau.bersma@gmail.com](mailto:bureau.bersma@gmail.com)**

## ZONDAG 23 OKTOBER

### Groninger dienst: 'Kop ter veur'

Centraal staat de ontmoeting van Jezus met de verlamde man. Voorganger is ds. Harry Donga. De liturgie is in het Gronings. Na afloop wordt het Groninger volkslied gezongen en is er 'koffie & kouke'.

**Zo. 23 okt. Oude Lutherse Kerk, Singel 411, 10.30 uur, info via: [info@diaconie.com](mailto:info@diaconie.com)**

## ZONDAG 30 OKTOBER

### Benefietconcert voor het Stoelenproject

De Keizersgrachtkerk kookt maandelijks voor het Stoelenproject, de meest laagdrempelige daklozenopvang van Amsterdam. De kerk verzorgt jaarlijks een benefietconcert om deze opvang financieel te steunen. De Fanfare van de Eerste Liefdesnacht, een kleurrijk Amsterdams straatorkest, verzorgt hartstochtelijke en vurige muziek uit vele werelddelen.

**Zo. 30 okt. Keizersgrachtkerk, 15.00 uur, collecte waarvan de opbrengst geheel ten goede komt aan het Stoelenproject**

**VOOR ADRESSEN VAN KERKEN EN MEER AGENDA-ACTIVITEITEN ZIE [PROTESTANTSAMSTERDAM.NL](https://protestantsamsterdam.nl)**



Don Ceder (1989) houdt een overdenking in Vrijburg. Hij is lid van de Tweede Kamer namens de ChristenUnie. Zie onder zondag 18 september.

is het deze keer gelukt om te koken zonder het brandalarm af te laten gaan? Daarna gaan we het 'serieuze' gedeelte van de avond in. Vanavond hebben we het over de Bijbelse Simson, een grote, sterke man die zijn kracht van God krijgt. We lezen het verhaal uit de Bijbel en bespreken met elkaar waar wij kracht van krijgen. Als afsluiter gaan we spelletjes doen. Na een paar fanatieke rondes is het tijd om naar huis te gaan. Tot de volgende keer!

## Muiderkerk Oost

**Greteke de Vries** predikant Muiderkerk  
muiderkerk.nl

De boeren blijven in het nieuws. Het landbouwpastoraat, dat vooral in het Noorden onderdeel is van kerk-zijn, gaat het gesprek aan met agrariërs. De kloof tussen oude en jonge boeren is groot, de cultuur waarin zij hun bedrijf uitoefenen is totaal veranderd. Het gesprek tussen de generaties bij het bepalen van posities is niet eenvoudig. De kerk weet: het eigen belang telt, maar ieder mens is ook deel van een groter geheel. Dialooggesprekken over waarden en ethische perspectieven wijzen de weg naar goed samenleven. Dat is buiten de randstad niet anders dan in Amsterdam-Oost. Het gesprek tussen oud en jong is ook bij ons noodzakelijk.



## Oranjekerk Zuid

**Wielie Elhorst** hulppredikant Oranjekerk  
oranjekerkamsterdam.nl

De gemeente van de Oranjekerk gaat in het nieuwe seizoen op zoek naar een nieuwe predikant. Het voorbereidend werk is al begonnen. Ondertussen gaat zeker niet aan ons voorbij wat op dit moment misschien de meeste aandacht behoeft: het klimaat. We kunnen de last van de hele wereld niet op onze schouders nemen, daarom beginnen we maar bij onszelf: bij het kerkgebouw en bij onze individuele verantwoordelijkheid. Hoe geven we invulling aan duurzaamheid, om een betere leefomgeving te creëren, letterlijk en figuurlijk? Een hoge opdracht. Immers, 'van God is de aarde en die haar bewonen' (Psalm 24). We gaan er een groen seizoen van maken.



## De Thomas Zuid

**Evert Jan de Wijer** predikant De Thomas  
dethomas.nl

Onlangs verzorgde ik samen met landschapsarchitect Dirk Sijmons een rondleiding door het kerkgebouw dat door zijn vader is ontworpen. De Thomas is niet bepaald een klassiek kerkgebouw. Van de kerkinterieurschilderijen van Saenredam had bouwmeester Karel Sijmons alleen nog maar de basis overgenomen: het licht, het bruin, het grijs, de hoge ruimte, de concentratie. Vervolgens had hij de Thomaskerk uitdrukkelijk bedoeld als een leefgemeenschap, een complex, waarin alle verschillende leefgebieden met elkaar in verbinding zouden komen. Vandaar dat er een hal was, een theater, een 'beatkelder' en heel veel zalen. Je kunt die jaren zestig afdoen als hippiegedoe en veel te idealistisch. Toch is het mijn droom dat - anders dan toen natuurlijk - we de verbinding tussen kerk en wereld weer op spanning zetten.



## Vrijburg Zuid

**Joost Röselaers** predikant Vrijburg  
vrijburg.nl

Op donderdag 20 oktober is er een *Diner Pensant* in Vrijburg met Denise Harleman. Zij is de oprichter van Collectief Kapitaal, een beweging die streeft naar een samenleving waarin iedereen garantie heeft op bestaanszekerheid. Collectief Kapitaal voert actie door in verschillende steden een aantal huishoudens gedurende een jaar onvoorwaardelijk en substantieel te ondersteunen. Ondertussen bevragen zij elkaar over ervaringen, belevenissen en nieuwe ideeën. En dat gaan wij ook doen tijdens dit diner. Welke waarde hechten wij aan geld? Hoe zorgen wij voor bestaansrecht voor alle burgers in onze stad? Mail voor meer informatie over de avond [jhroselaers@gmail.com](mailto:jhroselaers@gmail.com).



## Willem de Zwijgerkerk Zuid

**Frans Schouenaar** diaconale werkgroep Willem de Zwijgerkerk  
willemdewijgerkerk.nl



Als wijkgemeente van de Protestantse Kerk Amsterdam hebben we bij de Algemene Kerkenraad het verzoek ingediend voortaan verder te mogen gaan als 'huiskerk'. Betekent dat, dat we de Willem de Zwijgerkerk niet meer blijven gebruiken? Nee, we willen onze Willem de Zwijgerkerk juist intensiever gaan gebruiken. Maar dan samen met partners uit de buurt. Om daarmee een levend geheel op te bouwen. De Algemene Kerkenraad moet nog fiat geven. Het is een experiment. Misschien dat het voor andere wijkgemeentes ook interessant kan worden. De kerkenraad verdwijnt en wordt vervangen door een bestuurscommissie. Die gaat onder de Algemene Kerkenraad vallen. Wij hebben er vertrouwen in. En hopen op zegen.

## De Koffiets blijft!

**Baukje Burggraaff**

In de eerste coronatijd werden de activiteiten van het straatpastoraat noodgedwongen stilgelegd maar ze zijn inmiddels allemaal weer gestart, zoals de repetitie van het dak- en thuislozenkoor De Straatklinkers en de vrouwenavond. Straatpastor Hanna Wapenaar en communicatiemedewerkster van de Protestantse Diaconie Amsterdam Anne Bolhuis gingen in de eerste coronatijd al na een paar weken op pad met de Koffiets. De Koffiets blijft: drie keer per week fietsen vrijwilligers en Wapenaar een vaste route om mensen koffie, thee of *cup a soup* te geven en te vragen: hoe gaat het?

Wapenaar: 'De Koffiets heeft een goede *impact* op mensen die op straat leven: door er niet incidenteel maar 3 keer per week te zijn. Afgelopen week wachtten mensen die mij kennen in een park op mij, want er was een man die net in Amsterdam was, die zijn voet gebroken of verzwikt had. Hij lag er al de hele nacht en kon nergens naar toe. Ik heb hem gevraagd wat ik voor hem kon betekenen en bood hem daarbij een kopje koffie aan. Ik heb een ambulance laten komen maar hij had geen papieren en geen geld en een ambulance kost € 700,- : dat kon hij niet betalen. De broeders van de ambulance hebben hem paracetamol en een *icepack* gegeven. Toen heb ik Veldwerk Amsterdam gebeld: zij hebben de man naar het ziekenhuis gebracht.'

### Trajecten afgebroken

Wapenaar ziet een toename van buitenslapers. 'Ik kom vooral Nederlanders en Oost-Europeaanen tegen. In coronatijd zijn trajecten afgebroken, daardoor was er veel terugval. Nu wordt



er weer keihard gewerkt door de maatschappelijk werkers van de organisaties die zich bezighouden met mensen zonder woon- of verblijfplaats, zoals het Leger des Heils en de Regenbooggroep. Deze trajecten helpen een aantal mensen naar een woning, doorstroomhuis of begeleid wonen. Maar ik kom ook mensen tegen die niet weten waar ze het moeten zoeken omdat het gewoon niet lukt om een woning te vinden door het enorme woningtekort en de lange wachtlijsten.

Ik houd mijn hart vast als alles weer dicht zou gaan door een nieuwe *lockdown*. Een vrouw vertelde dat al haar contacten waren weggevallen door corona. De eenzaamheid is zo schrijnend. "Een volgende *lockdown* kan de druppel zijn", zei ze, "dan wil ik euthanasie." Dat vind ik verdrietig om te horen.'



## MARTIJN & MARTIJN

In Martijn&Martijn beantwoorden twee dominees jouw vraag



### Hoe kan God van alle mensen houden? Arsema, 5.

**Martijn:** Arsema, bij sommige mensen is het makkelijk. Die zijn zo aardig dat je moeilijk anders kunt dan van hen houden. Maar andere mensen maken het je niet zo makkelijk. Wat kunnen mensen toch saai, onaardig of zelfs gemeen zijn voor elkaar. Zelf kan ik trouwens ook knap chagrijnig zijn. Hoe kan God dan toch van ons allemaal houden? Ik denk dat dat alleen kan omdat Gods hart veel groter is dan dat van ons. Het hart van God is zo groot dat wij er allemaal in passen. Als ik daaraan denk, ga ik zelf ook meer houden van de mensen om mij heen. Het moet dus wel de waarheid zijn.

**Martijn:** Van alle mensen houden, zo iets kan inderdaad alleen God. Van mensen houden die aardig tegen je doen, dat is meestal niet zo moeilijk. Van eigenwijze mensen houden dat is vaak veel moeilijker. Gelukkig is God anders dan wij. God is God, en geen mens. In zijn hart is heel veel ruimte, lees ik in de Bijbel. Ook voor échte mensen. Mensen die lief kunnen zijn, maar soms ook heel naar en lelijk kunnen doen. Dat is het wonder van Gods liefde!

- **Martijn van Leerdam**, dominee van de Sloterkerk en De Opgang in Amsterdam Nieuw-West
- **Martijn van Laar**, dominee van de Elthetkerk in Amsterdam-Oost

Waar ben jij benieuwd naar? Mail jouw vraag aan dominee Martijn&Martijn naar [jong@protestantsamsterdam.nl](mailto:jong@protestantsamsterdam.nl).

# Een nieuw kerkelijk jaar

Het nieuwe seizoen begint in de kerken met de startzondag in september. Waar gaat het over op de startzondag? Wat zijn de plannen en wat is de hoop voor het nieuwe kerkelijk jaar?

De predikanten Evert Jan de Wijer en Annelies Jans, voorganger Marjolein Hekman en gemeentelid van de Nassaukerk Jaap Buning geven antwoord.

## Evert Jan de Wijer: 'De Thomas is een plek van ontmoeting'

Evert Jan de Wijer, predikant van De Thomas: 'De Thomas heeft geen startzondag maar een gezellige gemeentelunch. Wat de plannen en hoop voor het komende jaar zijn? In de kerkzaal komen de oude verhalen weer tot actuele betekenis. Zal er gerouwd, getrouwd worden en alles wat daartussen zit? In het theater schuiven schrijvers aan, cineasten en theatermakers. Zij laten zien waarmee zij bezig zijn en gaan met mij in gesprek over hun inspiratie en bronnen. Lunchbreaks staan gepland met prominenten uit de wereld



Evert Jan de Wijer, predikant van De Thomas: 'Heel het leven in de stad van de mens trekt voorbij.'

van cultuur en politiek. We zullen literatuur lezen, films bekijken, forumdiscussies bijwonen. Kortom, heel het leven in de stad van de mens trekt voorbij. Wij proberen dat te verbinden met die God die liefdevol op dat

leven van ons neerziet. Mijn hoop is dat De Thomas een plek van ontmoeting is en blijft tussen al die verschillende levenssferen. De verschillende ruimten in De Thomas vragen erom en volgens mij de huidige tijd ook.

## Marjolein Hekman: 'Dat we vol energie mooie activiteiten mogen organiseren'

Voorganger Marjolein Hekman van De Binnenwaai: 'De startzondag in De Binnenwaai is op zondag 18 september om 11.00 uur. Het is een feestelijke zondag waarin we vooruit kijken naar een nieuw seizoen samen. Het is ook een zondag van afscheid nemen en verwelkomen. We kijken dankbaar terug op wat vrijwilligers betekenen hebben voor De Binnenwaai en kijken hoopvol vooruit naar nieuwe mensen, die taken oppakken.

Onze hoop voor het komende jaar is dat we vol energie mooie activiteiten mogen organiseren, relaties mogen verdiepen en nieuwe relaties mogen aangaan. Dat we vol vertrouwen aan de slag kunnen gaan en regelmatig zullen stilstaan, zoekend en luisterend naar waar we heen mogen gaan en samen bouwend aan een duurzame plek.

Het jaarthema van de Protestantse Kerk Nederland 'Aan tafel' nemen we letterlijk door elke eerste zondag van de maand met elkaar te brunchen. Op zondag 4 september hadden we daar een mooi voorproefje van.'

## Annelies Jans: 'Niet zonder ons'

Annelies Jans, predikant van de Keizersgrachtkerk: Het was op 4 september startzondag in de Keizersgrachtkerk. Tijdens de zeven zomerdiensten stonden de woorden uit de klassieker van Ramses Shaffy centraal: 'zing', 'vecht', 'huil', 'bid', 'lach', 'werk' en 'bewonder'. Nou, dan ben je er, zou je zeggen. Maar nee, dan komt eigenlijk pas de klapper: 'niet zonder ons!'

Op startzondag zongen we dat uit volle borst. Niet.zonder.ons. We zeiden: wij doen mee. In de Keizersgrachtkerk. En in die bonte stoet

van mensen die door de eeuwen heen Gods nieuwe wereld een stukje dichterbij probeert te zingen, vechten, huilen, bidden, lachen, werken en bewonderen. Een muzikaal feestje voor jong en oud. Ritmegevoel was geen must, maar we deden wel de samba. Iedereen, elk mens, heeft deze wereld iets moois te bieden.

Niet zonder jou: gewoon, zoals jij bent. Mocht het toch zonder jou zijn geweest: check de dienst dan nog even op het YouTube-kanaal van de Keizersgrachtkerk.'

## Jaap Buning: 'Ruimte voor een nieuw begin'

Jaap Buning, gemeentelid van de Nassaukerk en lid van de exposuregroep, die de kerkelijke gemeente ondersteunt om met een open houding kerk te zijn in relatie tot de buurt: 'Er komt een bijzonder jaar aan: binnenkort komt er een nieuwe pastor (we weten nog niet wie en wanneer) en ons kerkgebouw gaan we anders beheren, meer als huis van de buurt. Hoopvolle ontwikkelingen, passend bij onze gemeente om kerk te zijn en te blijven met en in een Amsterdamse buurt.

In februari hebben we samen voorzichtig geëxperimenteerd om dat wat ons bezielt, bezeit en bezighoudt in vier diensten op een nieuwe manier vorm te geven. In het nieuwe seizoen gaan we daar mee door, met ruimte voor muziek, kunst, en in een speelse ruimte.

Op startzondag 18 september in de ochtenddienst om 10.30 uur, markeren we die ontwikkeling. Piet Kooiman, een vertrouwde emeritus-predikant, begeleidt ons daarbij.'

## COLUMN

### Het spel of de knikers



Dick Wolters  
Pionier-predikant Huis voor de Ziel

Reageren? Mail naar  
[redactie@protestantsamsterdam.nl](mailto:redactie@protestantsamsterdam.nl)

Maandagochtend. De Noordermarkt bruist. Om half elf gaan de deuren van de kerk open. Het is een mooie plek om even te zitten en koffie te drinken, tussen het koopjesjagen door. Voor vele Jordanezen is het een vaste ontmoetingsplek. Maar er zijn altijd ook toevallige passanten, toeristen, of buurtbewoners die voor het eerst even binnenkomen. Zo ook deze maandag.

Ik raak in gesprek met een stel uit de buurt. Hij is bioloog, zij sociologe. Ze zijn onder de indruk van het gebouw. Ze genieten van de rust. En ze zijn nieuwsgierig naar de gemeenschap die hier zondags haar geloof viert. Zelf zijn ze niet gelovig en dat vinden ze jammer. 'Jammer?' 'Ja, we zouden

graag willen geloven, want uit onderzoek blijkt dat gelovige mensen gelukkiger zijn.'

We praten erover door. Wat zou gelovigen gelukkiger maken? Ze hebben wel hun ideeën. Gelovigen hebben een zingevend verhaal, ze maken deel uit van een gemeenschap, ze hebben een adres om hun zorgen te uiten, ze hebben rituelen om zich te oefenen in dankbaarheid, ze kunnen terugvallen op vaste structuren in onzekere tijden, ze hebben een moreel kompas...

Verwonderd kijk ik hen aan. 'Wat mooi hoe jullie over geloof en gelovigen spreken! Ik zou willen dat we binnen de kerk beseften wat voor een schatten we hebben! Maar waarom doen jullie

dan niet mee?' 'Tja,' zegt hij: 'voor een bioloog is het lastig om te geloven. De wetenschappelijke bewijzen zijn te groot. Het geloof is gewoon onwaar.' 'Dat ligt er maar net aan welke waarheid je zoekt,' antwoord ik: 'als je bijvoorbeeld voetbalt, waarom doe je dat dan? Voor het spel of voor de knikers? Zou er een waarde en waarheid kunnen schuilen in het "spelen van het geloofspel" zonder dat je voor de knikers gaat?'

We nemen afscheid. Ze zijn aan het nadenken gezet. En ik bid voor hen, dat ze - zoekend naar geluk - het spel durven te gaan spelen, om zo een diepe waarheid te ontdekken, die je alleen spelenderwijs vindt.